

PREDGOVOR

Potpisnik ovih redova početkom devedesetih godina prošlog veka bio je razmaženi scenarista i reditelj novosadske televizije spreman da uleti u klinč sa svakim urednikom ili producentom koji nije imao razumevanja za njegovu potrebu da u kadar smesti tri helikoptera (od kojih jedan ljubičast) i brani do poslednje kapi krvi svakog od dvadeset i četiri paradna konja koje je njegova imaginacija smestila u treći plan totala koji će možda ući u emisiju, a možda i neće, zavisno od nadahnuća u montaži. Onda se, par godina kasnije i par stotina kilometara od Novog Sada, našao u poziciji da radi isti posao, ali ovoga puta ne više za novac televizijskih pretplatnika nego za svoje pare. Vrlo je brzo naučio kako ono za šta su svojevremeno bila potrebna tri helikoptera može lepo da se kaže i slikom maslačka, a da konji i ne moraju da budu paradni nego bilo kakvi, ako već ne mogu da se upotrebe mravi ili neka druga životinja za koju ne treba platiti.

Gospođa dr Dubravka Valić Nedeljković, predsednica UO Novosadske novinarske škole, saglasila se sa činjenicom da proces spoznaje „šireg konteksta“ medijskog okruženja može biti bolan za medijske poslanike koji su prinuđeni da provire iz (ili ostanu bez) ljuštore samodovoljnosti profesije, pa smo tako u kurikulum Specijalističkih studija novinarstva za novinare lokalnih televizija i dopisništava uveli tematsku grupu „Funkcionisanje lokalne televizije“, a neke od ovih tema uvrstili u program specijalizovanih studija novinarstva.

Namera sastavljača zbornika bila je da napravi knjigu koja će biti namenjena novinarima, ali se uglavom neće neposredno baviti novinarstvom. Tekstovi u ovoj knjizi bave se profesijama top menadžmenta (u većini tekstova i šire od) lokalne televizijske stanice, direktora, programskih direktora, komercijalnih direktora, glavnih urednika, producenata, ali i organizatora, stilista, pa i onih subjekata van televizije – agencija za istraživanje gledanosti, agencija za medijski konsalting – koji doprinose uspešnosti emitovanog programa i medijske kuće uopšte.

Drugim rečima, ovo je zbornik tekstova o onome što novinar lokalne televizije mora da zna o onome za šta nije plaćen, ali ga se vrlo tiče zato što to „ono“ direktno utiče na poziciju njegove stanice, a samim tim i na njegova primanja. Savladavši ovu materiju, novinar će biti u stanju da bolje i efikasnije saraduje sa glavnim urednikom, organizatorom, stilistom, moći će bolje da se orijentiše (i reaguje) u situaciji kada je izložen političkom ili ekonomskom pritisku, bolje će razumeti mehanizme funkcionisanja stanice. Osim toga, za pretpostaviti je da će neki od novinara vremenom postati deo top menadžmenta televizije, pa će sa dobrim delom tema ovde obrađenih i neposredno doći u kontakt.

Interdisciplinarnost i različiti pristupi televiziji kao mediju u ovom zborniku odraz su same televizije i njene multidisciplinarnosti, kao i odraz različitosti teorije i prakse prisutne u savremenim televizijskim programima. Ova knjiga bi, a u nedostatku stručne literature, trebalo da posluži kao priručnik studentima Novosadske novinarske škole.

Finansijske i ine srodne okolnosti prinudile su nas da se u ovom izdanju odrekemo nekih tema (kao što su, na primer, umrežavanje lokalnih televizija ili timski rad), kao i da ne idemo u dubinu koja se na studijama praktikuje.

Da li će se namera Novosadske novinarske škole da se sa izdavanjem ovakvih zbornika nastavi materijalizovati kao edicija, ne zavisi samo od autora tekstova. Oni su na njima, kao predavači u NNSŽ za potrebe nastave već radili.

Sastavljač zbornika se zahvaljuje autorima na dodatno uloženom trudu da svoja predavanja za štampanje uobliče i mogućnostima izdavača prilagode.

Rastislav Durman